

Nr. 11 Snoeien van (hoogstam)fruitbomen

Het snoeien van hoogstamfruitbomen vanaf de grond met stokgereedschap. Als het gebruik van stokgereedschap niet mogelijk is, gebeurt het snoeien vanaf ladders en met behulp van klimlijnen.

Het verzamelen, afvoeren en verwerken van het vrijgekomen hout.

Het belangrijkste gevaar bij het werken met hoogstamfruitbomen is het werken op hoogte.

Werkzaamheden

Werken op hoogte; vormsnoei, periodiek onderhoud, achterstallig onderhoud; takken slepen, verwerken takafval; plaatsen beschermingsmateriaal om de boom, tegen vraat door vee; verwijderen, plaatsen of repareren van afrasteringen.

Gereedschappen

- Ladder, trap, borglijn
- Handzaag, pistoolzaag, beugelzaag, stokzaag, telescoopstok
- Snoeischaar
- Hark, spade, schop, riek, hooivork
- Hamer, nijptang, krammen en spijkers, grondboor, sleg

Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's)

- Veiligheidsschoenen of stevige schoenen met profiel
- Werkhandschoenen
- Veiligheidshelm
- Gelaatbescherming of veiligheidsbril
- Positioneringssysteem (valbeveiliging)

Basismaatregelen

Hieronder staan de algemene basismaatregelen voor veilig werken. Die gelden dus in principe bij alle werkzaamheden.

- Vrijwilligers zijn bekwaam in de werkzaamheden. In het veld is altijd een ervaren begeleider aanwezig.
- Gereedschappen en PBM's zijn altijd goed onderhouden; alle ladders zijn gekeurd.
- Gereedschappen en PBM's worden op de juiste wijze gebruikt.
- Vrijwilligers dragen werkhandschoenen en er is een EHBO-koffer aanwezig.
- Wij adviseren het dragen van veiligheidsschoenen. Stevige schoenen volstaan bij incidenteel vrijwilligerswerk.
- Er zijn voldoende hulpverleners aanwezig: Wij adviseren minimaal twee hulpverleners per groep. Organiseer bij grotere groepen meer hulpverleners.
- Vrijwilligers krijgen instructie en er wordt toezicht gehouden.
- Iedereen let op elkaar en helpt elkaar veilig te werken.

Maatregelen van deze VRIE

Hieronder staan de belangrijkste veiligheidsmaatregelen die specifiek horen bij de werkzaamheden en omstandigheden uit deze VRIE. Neem de maatregelen over op het werkdagformulier. De volledige lijst vind je in het kleurenschema hierna.

- Zorg voor minimaal één veldhulpverlener of EHBO/BHV-er.
- Werk zoveel mogelijk vanaf de grond.
- Zorg voor een stabiele werkpositie als er een ladder wordt gebruikt. Zorg voor voldoende kennis en instructie van werken op hoogte en werken met positioneringssysteem en/of valbeveiliging
- Houd voldoende afstand van de werkzaamheden: minimaal 1,5 keer de taklengte.
- Zorg dat vrijwilligers voldoende kennis hebben over het zagen onder spanning, opscheurend hout en de juiste zaagtechniek. En dat zij over voldoende vaardigheden beschikken om de werkzaamheden uit te voeren.

	Gevaren / risico's	Maatregelen
Hoog !!!	<p>Letsel door vallen van ladder.</p> <p>Geraakt worden door opscheurend hout</p> <p>Geraakt worden door vallend hout</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zorg voor een stabiele werkpositie. Snoei geen bomen als er geen stabiele zaagpositie ingenomen kan worden. Bijvoorbeeld bij gladheid. • Zet de ladder stevig neer. Maak indien nodig de bovenkant vast aan de boom met een spanband. • Sta altijd met beide voeten op de trap. Reik niet verder dan een armlengte naast de trap. • Gebruik een positioneringssysteem (valbeveiliging) als de ladder niet stabiel genoeg is, bij ver reiken, langdurig staan op de ladder en bij gebruik van zware of gevaarlijke apparaten en machines. • Werk boven windkracht 6 niet op hoogte. Houd weersverwachtingen in de gaten. • Zorg dat de vrijwilligers kennis hebben over opscheurend hout en dat zij over vaardigheden beschikken om daarmee om te gaan. • Pas een goede zaagtechniek toe met een valkerf en breuklijst. • Houd tijdens het afzagen van takken minimaal 3 meter afstand van elkaar. • Draag een helm, ook de directe omstanders.
Midden !!	<p>Snijwonden door gereedschap</p> <p>Verwondingen door opsplijtende takken, veroorzaakt door houtspanning</p> <p>Verwondingen door zwiepende takken, tijdens het vervoer van de takken</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Draag handschoenen • Zorg dat vrijwilligers de juiste vaardigheden en kennis hebben om de gereedschappen veilig te kunnen gebruiken. • Houd altijd een ruime afstand van elkaar. • Schat de houtspanning van de takken goed in. • Houd takken bij het wegslepen vast aan de dikste kant. Til niet boven je hoofd. • Houd minimaal 1,5 keer de taklengte afstand tot elkaar. • Draag eventueel een veiligheidsbril.
Laag !	<p>Zaagsel in de ogen</p> <p>Rug- of andere klachten door fysieke belasting</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kies een werkpositie waarbij het zaagsel van de zager af waait. • Draag een veiligheidsbril wanneer er toch zaagsel in ogen kan komen. • Neem een goede werkhouding aan: let op een stabiele, ruime voetenstand. Hou je rug recht. Reik niet te ver buiten de ladder: maximaal één armlengte • Wissel de werkzaamheden van het klimmen of staan op een ladder af, of beperk de werktijden. • Neem regelmatig pauze.

Meer informatie: [Veiligheidsinstructieblad 6 Snoeien hoogstamfruit - VBNE](#)

